

חוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953

עבודה – העסקת קבוצות מסוימות – עבודת נוער

תוכן ענינים

3	Go	פרק ראשון: מבוא	
3	Go	פירושים	סעיף 1
3	Go	פרק שני: גיל עבודה ועבודות אסורות	
3	Go	גיל עבודה	סעיף 2
4	Go	עבודה בחופשת לימודים	סעיף 2א
4	Go	הופעות וצילומים	סעיף 4
4	Go	איסור עבודה במקומות מסוימים	סעיף 5
4	Go	עבודות אסורות	סעיף 6
4	Go	גיל מיוחד לעבודות מסוימות	סעיף 7
4	Go	פרק שלישי: בדיקות רפואיות	
4	Go	מוסד רפואי מוסמך	סעיף 8
4	Go	איסור תשלום	סעיף 9
5	Go	סדרי בדיקה רפואית	סעיף 10
5	Go	אישור רפואי להעבדה	סעיף 11
5	Go	עבודה זמנית	סעיף 11א
5	Go	בדיקה רפואית חוזרת	סעיף 12
5	Go	הודעה על תוצאות בדיקה רפואית	סעיף 13
5	Go	איסור העבדה לאחר קבלת הודעה	סעיף 14
5	Go	בדיקה רפואית עד גיל 21	סעיף 16
6	Go	פרק רביעי: הדרכה בבחירת מקצוע	
6	Go	פירושים	סעיף 17
6	Go	מתן הדרכה בבחירת מקצוע	סעיף 18
6	Go	מנגנון להדרכה בבחירת מקצוע	סעיף 19
6	Go	פרק חמישי: שעות עבודה ומנוחה וחופשה שנתית	
6	Go	יום עבודה ושבוע עבודה	סעיף 20
6	Go	שעות המנוחה השבועית	סעיף 21
6	Go	הפסקות	סעיף 22
6	Go	הפסקה לשם שימוש בחדר שירותים	סעיף 22א
7	Go	לימוד ושעות עבודה	סעיף 23
7	Go	איסור עבודת לילה	סעיף 24
7	Go	היתר עבודת לילה	סעיף 25 □
8	Go	היתרים הוראות כלליות	סעיף 26
8	Go	חופשה שנתית	סעיף 27
8	Go	פרק ששי: חובת יום לימודים	
8	Go	חובת יום לימודים	סעיף 27א
9	Go	פטור מן החובה	סעיף 27ב
9	Go	סמכות פיקוח	סעיף 27ג
9	Go	אישור על סיום לימודים	סעיף 27ד
9	Go	שחרור ללימודים	סעיף 27ה
9	Go	פרק ששי 1: הוראות בדבר היתרים	
9	Go	היתר להעבדת נער	סעיף 27ו

חוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953

נוסח מלא ומעודכן

9	Go	שמיעת הנער	סעיף 27ז
10	Go	פרק שביעי: ביצוע ועונשין	
10	Go	פנקס עבודה	סעיף 28
10	Go	הודעה בדבר שעות הלימודים	סעיף 28א
10	Go	סמכויות מפקח עבודה	סעיף 29
10	Go	צו למניעת פעולה מפירה	סעיף 29א
10	Go	מועצה לעניני נוער עובד	סעיף 30
11	Go	ועדות המועצה	סעיף 30א
11	Go	רישום נערים עובדים	סעיף 31
11	Go	חובת יידוע	סעיף 32
11	Go	העבדה מסכנת	סעיף 33
11	Go	העבדה אסורה אחרת	סעיף 33א
11	Go	העבדת בוגר	סעיף 33ב
11	Go	עבירות נוספות	סעיף 33ג
12	Go	פעולות אסורות לגבי הופעות וצילומים	סעיף 33ד
12	Go	אחריות תאגיד	סעיף 33ה
12	Go	אחריות קפידה	סעיף 33ו
12	Go	עבירה נמשכת	סעיף 33ז
12	Go	הפרעה למפקח עבודה	סעיף 33ח
12	Go	נער המועבד על ידי מעבידים שונים	סעיף 34
12	Go	חובת הורים	סעיף 37
13	Go	חובת פיקוח	סעיף 38
13	Go	חובות פיקוח ברשות ציבורית	סעיף 38א
13	Go	ראיות	סעיף 39
13	Go	אגרות	סעיף 40
13	Go	תשלום שכר עבודה	סעיף 40א
14	Go	המדינה כמעביד	סעיף 41
14	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 42
14	Go	העברת סמכויות	סעיף 43
14	Go	אי חלות חוק	סעיף 44
14	Go	ביטול	סעיף 45
14	Go	תחילת תוקף	סעיף 46

חוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953

פרק ראשון: מבוא

- פירושים
1. (א) בחוק זה –
- "ילד" פירושו – מי שעדיין לא מלאו לו 16 שנה;
- "צעיר" פירושו – מי שמלאו לו 16 אך עדיין לא מלאו לו 18 שנה;
- "נער" פירושו – ילד או צעיר;
- "הורים", לגבי נער, לרבות אפוטרופוס של הנער וכל מי שהנער נמצא ברשותו, בפיקוחו, או בהשגחתו;
- "מפקח עבודה" פירושו – מפקח כמשמעותו בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954; (תיקון מס' 9 תשנ"ח-1998)
- "מפקח עבודה אזורי" פירושו – מפקח עבודה שנתמנה על ידי שר העבודה להיות מפקח עבודה אזורי;
- "פנקס עבודה" – (נמחקה); (תיקון מס' 18 תשנ"ו-2016)
- "רוכלות" או "התעסקות ברוכלות" פירושו – מכירה או הצעת מכירה, וכן שירות או הצעת שירות, ברשות הרבים, במקום ציבורי או מבית לבית.
- (ב) לענין חוק זה רואים נער כמועסק ואת מי שהנער עובד אצלו רואים כמועסקו אם הנער עובד – (תיקון מס' 16 תשנ"ד-2014)
- (1) אצל הוריו – בעבודה שהיא לצורך עסקם או משלח ידם, להוציא עבודה ארעית שלא בתעשייה ועבודה חקלאית במשק של ההורים;
- (2) אצל אדם אחר, בכל עבודה, בין אם נתקיימו יחסי עבודה ובין אם לאו; לענין זה, "עבודה" – לרבות רוכלות; (תיקון מס' 9 תשנ"ח-1998)
- (3) בכל מקום שהעבודה בו אינה לסיפוק צרכיו בלבד אף אם אינה לשם עסק או לשם ריווח, ובכלל זה במקום שהוכרו על ידי שר העבודה כמרכז להכשרה מקצועית לנערים המיועד להקנות מקצוע אגב עבודה מעשית. (תיקון מס' 7 תשל"ג-1973 (תיקון מס' 9 תשנ"ח-1998)
- (ג) לענין חוק זה יראו העסקת ילד בהופעה ציבורית, אמנותית או לצורכי פרסום, או בצילומים לצורכי פרסום, כאמור בסעיף 4, כהעסקה, אף אם לא נתקיימו בהעסקה יחסי עבודה, ואף אם ההעסקה היתה חד-פעמית, וזאת בין אם ההעסקה היתה בתמורה ובין שלא בתמורה; לענין זה, "העסקת ילד" – לרבות שיתופו. (תיקון מס' 9 תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 16 תשנ"ד-2014)
- פרק שני: גיל עבודה ועבודות אסורות
2. (א) לא יועסק ילד שעדיין לא מלאו לו 15 שנה. גיל עבודה (תיקון מס' 3 תשכ"ט-1969 (תיקון מס' 14 תש"ע-2010 (תיקון מס' 16 תשנ"ד-2014 (תיקון מס' 14 תשנ"ע-2010)
- (ב) ילד שמלאו לו 15 שנה וחל עליו לימוד חובה לפי חוק לימוד חובה, תש"ט-1949 (בסעיף זה – לימוד חובה), לא יועסק אלא אם נתקיים אחד מאלה:
- (1) הילד עובד כחניך כמשמעותו בחוק החניכות, תשי"ג-1953;
- (2) (בוטלה); (תיקון מס' 5 תשל"ב-1972)
- (3) ניתנה לגבי הילד הוראה לפי סעיף 5(ב)(1)(II) לחוק לימוד חובה, תש"ט-1949;
- (4) מפקח מטעם משרד החינוך והתרבות אישר כי הילד השלים חינוך חובה בתקופה קטנה מתקופת הלימוד המתאימה לגילו.
- (ב) צעיר ומי שמלאו לו 18 שנה שחל עליהם לימוד חובה לא יועסקו בשעות הלימודים אלא בהתקיים לגביהם האמור בפסקאות (1), (3) או (4) שבסעיף קטן (ב).
- (ג) שר העבודה רשאי להתיר העסקת ילד שמלאו לו 14 שנה וניתן לגביו פטור לפי סעיף 5 לחוק לימוד חובה, תש"ט-1949; היתר על פי סעיף קטן זה יכול להיות כללי או מיוחד. (תיקון מס' 7 תשל"ג-1973)
- (ד) (בוטל). (תיקון מס' 9 תשנ"ח-1998)

2א. (א) ילד שמלאו לו 14 שנה, מותר להעסיקו בתקופת חופשת לימודים רשמית, על אף האמור בסעיף 2, בעבודות קלות שאין בהן כדי להזיק לבריאותו ולהתפתחותו, הכל כפי שיקבע שר העבודה והרווחה בתקנות ובתנאים שיקבע, לרבות מספר השעות שמותר להעסיק ילד כאמור; תקנות כאמור, או מקצתן, יכול שיחולו גם על העסקת ילד לפי סעיף 2(ג).

עבודה בחופשת לימודים (תיקון מס' 5) תשל"ב-1972 (תיקון מס' 8) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 14) תש"ע-2010 (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014 (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998

(ב) הוראות חוק החניכות, תשי"ג-1953, לא יחולו על העסקת כאמור בסעיף קטן (א).

3. (בוטל).

4. (א) מבלי לגרוע מהוראות סעיף 2(א), אין להעסיק ילד שטרם מלאו לו 15 שנים, בהופעה ציבורית, אמנותית או לצורכי פרסום, או בצילומים לצורכי פרסום.

הופעות וצילומים (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) וסעיף 2, רשאי שר העבודה והרווחה לתת היתר, לתקופה מוגבלת, להעסקתו של ילד פלוני או לתיווך להעסקתו של אותו ילד, בהופעה או בצילומים כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שלא יינתן היתר להעסקה כאמור בשעות הלימודים של הילד.

(תיקון מס' 14) תש"ע-2010

(ג) בסעיף זה, "הופעה" – לרבות הופעה מוקלטת ולרבות חזרות, לימוד או אימון לצורך ההופעה.

5. ילד, אף אם מלאו לו 15 שנה, לא יועסק במקום שקבע שר העבודה והרווחה, בין בדרך כלל ובין במיוחד, אם לדעתו עבודתו של ילד באותו מקום, עלולה לסכן את התפתחותו הגופנית, הנפשית או החינוכית בשל טיב העיסוק, מיקומו או בשל כל סיבה אחרת.

איסור עבודה במקומות מסוימים (תיקון מס' 8) תשנ"ה-1995 (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

6. שר העבודה רשאי לאסור או להגביל, בתקנות, העסקת ילד או צעיר בעבודות, בתהליכי ייצור או במקומות עבודה שהעבודה בהם עלולה לדעתו, לפגוע בבריאותם, שלומם או בהתפתחותם הגופנית, אף אם העסקתם אינה אסורה על פי הסעיפים הקודמים.

עבודות אסורות (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

7. שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות, כי נער שעדיין לא הגיע לגיל פלוני לא יועסק בעבודה פלונית, אם לדעתו עלולה העבודה לפגוע בבריאותו, בשלומו או בהתפתחותו הגופנית, החינוכית, הרוחנית או המוסרית של הנער, אף אם העסקתו אינה אסורה על פי הסעיפים הקודמים.

גיל מיוחד לעבודות מסוימות (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

פרק שלישי: בדיקות רפואיות

8. (א) בפרק זה –

מוסד רפואי מוסמך (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998

"מוסד רפואי מוסמך" – קופת חולים, כהגדרתה לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, תשנ"ד-1994;

"רופא משפחה" – רופא, רופא בעל תואר מומחה ברפואת ילדים או רופא בעל תואר מומחה ברפואת המשפחה, כמשמעותם לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל"ז-1976 (להלן – פקודת הרופאים), המועסקים על ידי מוסד רפואי מוסמך;

"רופא מורשה" – רופא בעל תואר מומחה ברפואה תעסוקתית לפי פקודת הרופאים או רופא המועסק על ידי מוסד רפואי מוסמך שהורשה, לענין הוראות פרק זה, על ידי שר העבודה והרווחה בהסכמת שר הבריאות.

(ב) בדיקה רפואית לענין עבודות המחייבות בדיקות התאמה לפי סעיפים 11(ב) ו-12, תיעשה בידי רופא מורשה.

(ג) אישור רפואי שניתן לפי פרק זה לא יכלול כל מידע רפואי מעבר לנדרש לפי הוראות חוק זה.

(תיקון מס' 18) תשע"ו-2016

9. נער, הוריו או מעסיקו, אינם חייבים בכל תשלום בעד בדיקה רפואית או בעד אישור רפואי על פי פרק זה.

איסור תשלום (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

¹ סמכויות השר הועברו למנהלת מינהל ההסדרה והאכיפה במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה: ["פ"פ תשס"ח מס' 5815](#) מיום 5.6.2008 עמ' 3309.

10. שר העבודה רשאי, לאחר התייעצות בשר הבריאות, לקבוע, בתקנות, הוראות בדבר עריכתן והיקפן של בדיקות רפואיות על פי פרק זה. סדרי בדיקה רפואית
11. (א) לא יועסק נער אלא אם כן נבדק בבדיקה רפואית, ורופא המשפחה שבדק אותו נתן אישור רפואי להעסקתו. אישור רפואי להעסקה (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014
- (ב) (1) בפרק זה, "עבודה המחייבת בדיקות התאמה" – עבודה ששר העבודה והרווחה קבע כי דרושה קביעה מקדמית רפואית על התאמתו הבריאותית של הנער לעבוד בה, וכן עריכת בדיקות רפואיות חוזרות לענין התאמתו הבריאותית לאותה עבודה;
- (2) לא יועסק נער בעבודה המחייבת בדיקות התאמה אלא אם כן נבדק גם בידי רופא מורשה שקבע את התאמתו לעבודה כאמור ושנתן לו אישור רפואי על כך;
- (3) אישור לפי פסקה (2) יהיה לעבודה מסוימת המחייבת בדיקות התאמה או לסוג עבודות בדומה לה מבחינת סיכון הבריאות והמאמץ הגופני הנדרש מהנער, ויכול הוא להיות מותנה בתנאים ומוגבל בזמן לשם ניסיון. (תיקון מס' 189) תשע"ו-2016
- 11א. שר העבודה רשאי להתיר לנער, בכפוף להוראות סעיף 2, לעבוד תקופה שלא תעלה על שלושה חדשים בעבודה שקבע בהיתר, שאינה מסכנת את הבריאות ואינה כרוכה במאמץ גופני קשה, אם ניתן מאת רופא המשפחה אישור רפואי להעסקתו של הנער באותה עבודה; היתר לפי סעיף זה יכול שיהיה כללי או מיוחד. עבודה זמנית (תיקון מס' 7) תשל"ג-1973 (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014
12. (א) נער העובד בעבודה המחייבת בדיקות התאמה ייבדק בידי רופא מורשה, במועדים ובתנאים שקבע שר העבודה והרווחה לגבי עבודה כאמור ולפחות אחת לשנה (להלן – בדיקה רפואית חוזרת). בדיקה רפואית חוזרת (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998
- (ב) על סמך דין וחשבון של הרופא המורשה שערך בבדיקה רפואית חוזרת על פי סעיף זה, ירשום המוסד הרפואי המוסמך, אישור רפואי שבו תצוין, כל הגבלה בעבודה הנובעת משינוי לרעה במצב בריאותו של הנער, ויביא אותו לידיעת ההורים, המעסיק, וכן לידיעת מפקח העבודה ומפקח החניכות האזורי כמשמעותם בחוק החניכות, תשי"ג-1953. (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014 (תיקון מס' 18) תשע"ו-2016
13. (א) העלתה בבדיקה רפואית על פי סעיפים 11(ב) ו-12 כי – הודעה על תוצאות בדיקה רפואית (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014
- (1) (נמחקה); (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998
- (2) הנער אינו מתאים מבחינה רפואית לעבודה בה הוא מועסק;
- (3) העבודה בה מועסק הנער משפיעה לרעה על מצב בריאותו – (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998
- ימסור המוסד הרפואי המוסמך הודעה בכתב למפקח עבודה אזורי.
- (ב) מפקח העבודה האזורי ישלח העתק של ההודעה לאחד מהורי הנער, ואם נאמר בהודעה שהנער אינו מתאים לעבודה בה הוא מועסק, יישלח העתק גם למעסיקו של הנער. (תיקון מס' 18) תשע"ו-2016
14. קיבל המעסיק העתק הודעה בהתאם לסעיף 13, יחדל להעסיק את הנער תוך עשרה ימים מיום קבלת ההודעה, או תוך זמן קצר יותר שנקבע על ידי מפקח העבודה האזורי, בעבודה שאליה מתייחסת ההודעה או בעבודה הדומה לה מבחינת סיכון הבריאות או המאמץ הגופני הנדרש מהנער. איסור העסקה לאחר קבלת הודעה (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014
15. (בוטל). (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998
16. (א) מועסק אדם שעדיין לא מלאו לו 21 שנה, והוא מועסק בעבודה שיש בה סיכון מיוחד לבריאות – חלות לגביו הוראות פרק זה והוראות הפרק הששי, כאילו היה נער. בדיקה רפואית עד גיל 21 (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014
- (ב) שר העבודה יקבע, בתקנות, לאחר התייעצות בשר הבריאות, את העבודות שיש בהן סיכון מיוחד לבריאות לענין זה.
- 16א. (א) מעסיק לא יעסיק נער אלא אם כן הציג הנער לפניו אישור רפואי שניתן לפי סעיף 11(א), ואם העבודה מחייבת בדיקות התאמה, גם אישור רפואי שניתן לפי סעיף 11(ב). הצגה ושמירה של אישור רפואי (תיקון מס' 18) תשע"ו-2016
- (ב) מעסיק ישמור במקום שבו מתנהל עסקו את האישור הרפואי שהוצג לפניו לפי סעיף קטן (א) או את העתקו, בתקופה שבה הנער מועסק אצלו ועד שנה לאחר סיום העסקתו; בתום

התקופה האמורה יבער המעסיק את האישיור הרפואי או את העתקו.

פרק רביעי: הדרכה בבחירת מקצוע

17. בפרק זה, "הדרכה בבחירת מקצוע" פירושו – ההדרכה הניתנת לנער בבחירת מקצוע או להתקדמותו במקצוע, בשים לב לתכונותיו האישיות של הנער ולסיכויי התעסוקה. פירושים

18. (א) שר העבודה ינקוט צעדים הדרושים לדעתו כדי לאפשר הדרכה בבחירת מקצוע. מתן הדרכה בבחירת מקצוע

(ב) שר העבודה רשאי לקבוע, בתקנות, עבודות שאין לקבל להן נער אלא אם נוכח המקבל שניתנה לנער קודם הדרכה בבחירת מקצוע על ידי מוסד מוסמך, על פי סעיף 19.

19. (א) שר העבודה רשאי למנות אדם להיות הממונה על הדרכה בבחירת מקצוע. הודעה על המינוי תפורסם ברשומות. מנגנון להדרכה בבחירת מקצוע

(ב) שר העבודה יסמך מוסדות למתן הדרכה בבחירת מקצוע ומוסד שהוסמך כאמור לא יעסיק במתן הדרכה בבחירת מקצוע אלא אנשים שיש להם ההכשרה שנקבעה על ידי שר העבודה בתקנות.

פרק חמישי: שעות עבודה ומנוחה וחופשה שנתית

20. (א) לא יועסק נער יותר משמונה שעות עבודה ליום וארבעים שעות עבודה לשבוע. יום עבודה ושבוע עבודה (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

(1א) על אף הוראות סעיף קטן (א), במקום עבודה שמותר בו לעבוד יותר מ-8 שעות עבודה ליום, לפי סעיף 5(א) לחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951, יכול שיועסק צעיר עד תשע שעות ליום עבודה, ובלבד ששבוע העבודה לא יעלה על 40 שעות עבודה. (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998

(ב) ביום שלפני המנוחה השבועית וביום שלפני חג שהנער אינו עובד בו, בין על פי חוק ובין על פי הסכם או נוהג, לא יועסק נער יותר משבע שעות עבודה.

(ג) "שעות עבודה" פירושו – הזמן שבו עומד הנער לרשות העבודה לרבות הפסקות קצרות ומוסקמות הניתנות לנער להחלפת כוח ואויר ולרבות הפסקות לפי סעיף 22א, חוץ מהפסקות על פי סעיף 22. (תיקון מס' 13) תש"ע-2009

21. (א) לא יועסק נער במנוחה השבועית.

(ב) (1) המנוחה השבועית של הנער היא לפחות שלושים ושש שעות רצופות ותכלול – לגבי נער יהודי – את יום השבת; (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

(2) לגבי נער שאיננו יהודי – את יום השבת או את היום הראשון או את היום הששי בשבוע, הכל לפי המקובל עליו כיום המנוחה השבועית שלו.

22. (א) הועסק נער שש שעות עבודה ליום או למעלה מזה, תופסק עבודתו למנוחה ולסעודה, $\frac{3}{4}$ שעה לפחות, ובכלל זה תהיה הפסקה רצופה אחת של חצי שעה לפחות. ביום שלפני המנוחה השבועית וביום שלפני חג, ההפסקה היא של חצי שעה לפחות. (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

(ב) ההפסקה לא תעלה על שלוש שעות.

(ג) בשעת ההפסקה הנמשכת חצי שעה או יותר רשאי הנער לצאת מהמקום שבו הוא עובד, אלא אם היתה נוכחותו במקום העבודה הכרח לתהליך העבודה או להפעלת הציוד והשימוש בו, והנער נדרש על ידי מעסיקו להישאר במקום העבודה; במקרה זה ייחשב זמן ההפסקה כחלק משעות העבודה.

22א. (א) נער זכאי, במהלך יום עבודתו, להפסיק את עבודתו לשם שימוש בחדר שירותים, בהתאם לצרכיו. (תיקון מס' 13) תש"ע-2009

(ב) (1) המעסיק יודא כי יש חדר שירותים תקין וראוי לשימוש העובדים, במקום העבודה או בקרבתו; (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

(2) על אף הוראות סעיף 44, הוראות שנקבעו לפי סעיף 20א(ב) לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, יחולו גם לגבי תחולת הוראות פסקה (1).

(ג) אין בהוראות סעיף קטן (ב) כדי לגרוע מחובות המוטלות לפי כל דין לעניין חדרי שירותים, אלא להוסיף עליהן.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו, לעניין מעסיק ועובד, גם על מעסיק בפועל ועל עובד של קבלן כוח אדם במועסק אצל מעסיק בפועל ועל מזמין שירות ועל עובד של קבלן שירות המועסק (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

אצל מזמין השירות, ובלבד שלעניין תחולת הוראות סעיף קטן (ב)(1), העובד מועסק בחצרים שבהחזקתו של המעסיק בפועל או מזמין השירות, לפי העניין; בסעיף זה – "מזמין שירות" – מי שמקבל אצלו שירות מקבלן שירות, במסגרת עסקו, משלח ידו או פעילותו הציבורית;

"מעסיק בפועל", "קבלן כוח אדם" – כהגדרתם בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996;

"קבלן שירות" – מי שעיסוקו במתן שירות, באמצעות עובדיו, אצל זולתו.

(ה) על הליכים בשל הפרת הוראות סעיף זה, יחולו הוראות סעיף 5 לחוק הזכות לעבודה בישיבה, התשס"ז-2007.

23. (א) נמסרה למעסיק הודעה בכתב מאת מוסד מוסמך להשתלמות, האומרת שנער פלוני מבקר בימים מסויימים בשיעורי ערב של המוסד, לא יועסק הנער באותם הימים אחרי שעה 16.00.

(ב) לא ינוכה משכר עבודתו של נער על שנעדר מהעבודה לרגל ביקור בשיעורי ערב כאמור, אלא אם המוסד המוסמך להשתלמות הודיע למעסיק בכתב שהנער לא ביקר בשיעורים ורק בעד השעות שבהן נעדר הנער מהעבודה על מנת לבקר בשיעורים ולא ביקר.

(ג) לענין סעיף זה, "מוסד מוסמך להשתלמות" פירושו – מוסד להשתלמות נוער עובד ששר החינוך והתרבות הסמיכו לכך או מוסד להשתלמות במסגרת חוק החניכות, תשי"ג-1953, ששר העבודה הסמיכו לכך ושפורסמה על כך הודעה ברשומות.

(ד) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראות סעיף 4(ג) לחוק לימוד חובה, תש"ט-1949, ועל סעיף 14 לחוק החניכות, תשי"ג-1953, ולא לגרוע מהן.

24. (א) נער לא יועסק ולא ירכול בלילה.

(ב) בסעיף זה, "לילה", לגבי ילד וצעיר שחוק לימוד חובה, תש"ט-1949, חל עליהם – פרק זמן של 12 שעות שבין 20:00 ובין 08:00 ולגבי צעיר שחוק חינוך חובה, תש"ט-1949, אינו חל עליו, פרק זמן של 10 שעות שבין 22:00 ובין 06:00.

(ג) על אף האמור בסעיף 1(ב) רואים נער כמועסק, לענין סעיף זה, גם אם הוא עובד בבית ספר מקצועי.

24א. (א) על אף האמור בסעיף 24, מעסיק רשאי להעסיק צעיר עד שעה 24:00 בתקופת חופשת לימודים רשמית, ובלבד שאם ההעסקה הסתיימה אחרי השעה 23:00, המעסיק יחזיר את הצעיר לביתו בסיום העבודה, בעצמו או באמצעות אחר מטעמו.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על ענפי עבודה מסויימים או על עבודה מסוימת ששר הכלכלה והתעשייה קבע כי הם עלולים לפגוע בבריאותו, בשלומו או בהתפתחותו הגופנית, החינוכית, הרוחנית או המוסרית של הצעיר.

(ג) הוראות סעיף זה יעמדו בתוקפן עד ליום א' באלול התשע"ט (1 בספטמבר 2019).

25. (א) שר העבודה רשאי להתיר העסקת צעיר עד שעה 23.00 במקום שבו עובדים במשמרות.

(ב) (1) ניתנה החלטה על שעת חירום, רשאי שר התעשייה המסחר והתעסוקה להתיר העסקת צעיר גם אחרי השעה 23:00, במקום שבו עובדים במשמרות או כאשר עבודת הצעיר נחוצה בשל החלטה כאמור, ובלבד שהובטחו לדעת השר תנאים לשמירת בריאותו ורווחתו של הצעיר.

(2) תוקפו של היתר לפי פסקה (1) יפקע במועד שבו פקע תוקפה של החלטה על שעת חירום שבעקבותיה ניתן ההיתר, או במועד אחר שנקבע בהיתר.

(3) בסעיף קטן זה, "החלטה על שעת חירום" – כל אחת מאלה:

(א) הכרזה על מצב מיוחד בעורף לפי סעיף 9 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951;

לימוד ושעות עבודה (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

(תיקון מס' 7) תשל"ג-1973

איסור עבודת לילה (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014

(תיקון מס' 8) תשנ"ה-1995

עבודת לילה בתקופת חופשת לימודים רשמית – הוראת שעה (תיקון מס' 18 הוראת שעה) תשע"ו-2016

היתר עבודת לילה

(תיקון מס' 11) תשס"ז-2007

² סמכויות השר, למעט הסמכות ליתן היתר כללי, הועברו למנהלת מינהל ההסדרה והאכיפה במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה: "פ"פ תשס"ח מס' 5815 מיום 5.6.2008 עמ' 3309.

- (ב) הוצאת צו הקורא ליוצאי צבא להתייצב לשירות מילואים לפי סעיף 8 לחוק שירות המילואים, התשס"ח-2008 ;
- (ג) הכרזה על אירוע אסון המוני לפי סעיף 90ב לפקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971.
- (ג) סבור שר העבודה שהדבר דרוש להשתלמותו המקצועית של צעיר, רשאי הוא להתיר, התרת שעה, את העסקתו בלילה במקום שבו עובדים ברציפות. (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998
- (ד) סבור שר העבודה שרצוי לעשות כן למען האמנות, רשאי הוא להתיר, התרת שעה, העסקתו של נער שמלאו לו 10 שנים עד שעה 24.00 אם לדעתו הובטחו התנאים לשמירת בריאותו, חינוכו והתפתחותו המוסרית של הנער.
- (ה) שר העבודה רשאי להתיר העסקת צעיר עד שעה 24.00 בחקלאות או במפעל תעשייה שבהם עובדים במשמרות ותנאים מיוחדים מצדיקים זאת; כן רשאי שר העבודה להתיר העסקת צעיר משעה 05.00 בעבודה חקלאית עונתית שבה מקדימים להתחיל בעבודה. (תיקון מס' 2) תשכ"ג-1963 (תיקון מס' 7) תשל"ג-1973
26. (א) בהיתר לפי סעיף 25 ייקבע תנאי המבטיח לנער מנוחה של 14 שעות לפחות בין יום עבודה למשנהו ורשאי שר העבודה לקבוע תנאים והגבלות אחרים. היתרים הוראות כלליות
- (ב) היתר לפי סעיף 25(ג) או (ד) יהיה מיוחד; היתר לפי סעיף 25(א) או (ב) יכול להיות כללי או מיוחד או לסוג של צעירים או מפעלים; היתר לפי סעיף 25(א) או (ה) יהיה כללי למקום או לעבודה המפורטים בהיתר וינתן לאחר התייעצות בארגון העובדים הארצי המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים, בארגון הגדול ביותר של נוער עובד ובארגוני מעבידים שלדעת שר העבודה הם נוגעים בדבר. (תיקון מס' 2) תשכ"ג-1963 (תיקון מס' 7) תשל"ג-1973
- (ג) כל היתר, להוציא היתר מיוחד, והתנאים וההגבלות שנקבעו בו, וכן ביטול היתר כזה ושינוי התנאים שנקבעו בו – יפורסמו ברשומות.
- (ד) מי שניתן לו היתר מיוחד יציג אותו הצגה נראית לעין, במקום שבו מעסיקים לפיו, אך אם הוא מנהל פנקס לפי סעיף 31, רשאי הוא לצרף את ההיתר לפנקס. (תיקון מס' 16) תשע"ד-2014
- (ה) במשלחי-יד לא תעשייתיים, כמשמעותם באמנה בדבר הגבלת עבודת לילה של ילדים ונערים במשלחי-יד לא-תעשייתיים, 1946, לא יינתן היתר לפי סעיף 25(א) אלא אם נתמלאו התנאים הקבועים בסעיף ג' פסקה 2 לאמנה. (תיקון מס' 2) תשכ"ג-1963
27. (א) לגבי נער יש לקרוא בסעיף 3(א) לחוק חופשה שנתית, תשי"א-1951, "18 יום" במקום "14 יום". חופשה שנתית
- (ב) הוראות סעיף זה יחולו על שנת העבודה כמשמעותה בחוק האמור שתחילתה ביום ט"ז בניסן תשי"ג (1 באפריל 1953) ועל כל שנת עבודה שלאחריה.
- פרק ששי: חובת יום לימודים**
- 27א. (א) שר העבודה יטיל בצו על כל נער עובד שמלאו לו 15 שנים ועדיין לא מלאו לו 18 שנים חובת לימודים לשם הכשרה מקצועית והם יקויימו במקום שקבע לכך. (תיקון מס' 6) תשל"ב-1972 חובת יום לימודים (תיקון מס' 6) תשל"ב-1972
- (ב) שר העבודה רשאי להתחיל את חובת הלימודים בהדרגה, ובלבד שתוך חמש שנים מיום תחילת סעיף זה יטיל אותו על כל נער עובד שאין חוק החניכות, תשי"ג-1953, (להלן – חוק החניכות), חל עליו.
- (ג) שר העבודה לאחר התייעצות עם שר החינוך והתרבות, יקבע תכנית לימודים מינימלית אחידה; קביעת התכנית לא תמנע הוספת שיעורים על המפורטים בה; משך הלימודים, לפי סוג הנערים, ייקבע בתקנות באישור ועדת העבודה של הכנסת.
- (ד) צו כאמור בסעיף קטן (א) יכול שיהא כללי, או מיוחד למפעל פלוני או לסוגי מפעלים, לענפי עבודה או לאזורים גיאוגרפיים, או לבני גיל או רמת השכלה מסויימים.
- (ה) בצו יכול שייקבע חובת לימודים רצופה ביום אחד בשבוע או מפוצלת לכמה ימים בשבוע, ובלבד שלא תעלה בסך הכל על תשע שעות בשבוע.
- (ו) לגבי סוגי נערים מסויימים, רשאי השר לקבוע תקופות לימודים מרוכזות במשך השנה, ואת מספר השעות בשבוע שיוקדשו ללימודים אלה.
- (ז) נער החייב בחובת לימודים לפי סעיף זה זכאי לקבלם חינם, ולא יידרש לשלם כל תשלום בעדם; הוראה זו אינה חלה על ציוד וחמרי לימוד.

<p>27ב. חובת הלימודים לפי פרק זה לא תחול לגבי נער –</p> <p>(1) הלומד בבית ספר שחוק פיקוח על בתי-ספר, תשכ"ט-1969, חל עליו;</p> <p>(2) הלומד במוסד מוסמך להשתלמות כמשמעותו בסעיף 23;</p> <p>(3) הלומד בבית ספר או במוסד לימודים שרוב עובדי החינוך בו הם עובדי המדינה הפועלים בתוקף תפקידם;</p> <p>(4) הלומד בבית ספר או במוסד לימודים ששר העבודה קבע אותו כמוסד שהלימודים בו פוטרים את הנער מהחובה לפי פרק זה;</p> <p>(5) בגיל שחלה עליו חובת לימודים לפי חוק לימוד חובה, תש"ט-1949, זולת אם שוחרר מחובה זו מטעם שר החינוך והתרבות.</p>	<p>פטור מן החובה</p>
<p>27ג. (א) מפקח על חניכות כמשמעותו בחוק החניכות, יפקח גם על קיום החובות לפי פרק זה, ויהיו לו לשם כך הסמכויות המוקנות לו בחוק האמור.</p> <p>(ב) מועצת החניכות שהוקמה לפי חוק החניכות תהיה מועצה מייצגת לענין הוראות פרק זה.</p>	<p>סמכות פיקוח</p>
<p>27ד. שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר מתן אישור על סיום חובת הלימודים לפי פרק זה.</p> <p>27ה. (א) מי שמעסיק נער שחלה עליו חובת לימודים לפי פרק זה, חייב לשחררו מעבודה לשעות הלימודים ואין להעסיקו בשעות אלה.</p>	<p>אישור על סיום לימודים</p> <p>שחרור ללימודים (תיקון מס' 16) תשנ"ד-2014</p>
<p>(ב) לא ינוכה משכר עבודתו של נער על שנעדר מעבודתו לרגל לימודים כאמור, אלא אם הוכח כי לא השתתף בלימודים, והכל אם אין בהסכם קיבוצי החל על הנער ועל מעסיקו הוראה אחרת לענין זה.</p> <p>(ג) המוסד שבו לומד הנער בשעות העדרו מעבודה יודיע למעסיקו, בדרך שנקבעה, על שעות הלימודים שבהן חייב הנער ואם אכן השתתף בהן.</p> <p>(ד) שר העבודה רשאי לקבוע בהוראה כללית או מסווגת, שהוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג) יחולו גם לגבי נער הלומד בבית ספר או מוסד מן המנויים בסעיף 27ב.</p> <p>רק שישי 1: הוראות בדבר היתרים</p>	<p>שחרור ללימודים (תיקון מס' 16) תשנ"ד-2014</p>
<p>27ו. (א) לא יינתן היתר להעסקת נער לפי חוק זה (בפרק זה – היתר להעסקת נער), אם יש בו כדי לפגוע בטובתו של הנער.</p> <p>(ב) שר העבודה והרווחה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי לקבוע, ולענין סעיף 4 יקבע, כללים, תנאים וסייגים למתן היתר להעסקת נער או לתיווך להעסקת נער; כללים, תנאים וסייגים כאמור יכול שייקבעו דרך כלל או לסוגי היתרים מסוימים.</p> <p>(ג) היתר להעסקת נער יכלול את אלה:</p>	<p>(תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998 היתר להעסקת נער (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 16) תשנ"ד-2014</p>
<p>(1) תנאים שיבטיחו כי הנער לא ינוצל לרעה, כי בריאותו, בטיחותו, חינוכו, או התפתחותו התקינה לא ייפגעו, וכי יהיו לו שעות מנוחה ופנאי הולמות;</p> <p>(2) תנאים בדבר שעות העבודה, הפסקות בעבודה וכן הפסקות בין יום עבודה אחד למשנהו.</p> <p>(ד) שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע תנאים נוספים על אלה שקבע לפי סעיף קטן (ב) או על אלה המפורטים בסעיף קטן (ג), לענין היתר להעסקת נער פלוני.</p>	
<p>27ז. (א) במתן היתר להעסקת נער תהיה זכות לנער המסוגל לחוות דעה משלו, להביע את עמדתו לענין מתן היתר להעסקתו, ויינתן לדעתו משקל ראוי בהתאם לגילו ולמידת בגרותו.</p> <p>(ב) שר העבודה והרווחה, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, יתקין תקנות לענין דרכי המימוש של זכות הנער לפי סעיף זה.</p>	<p>שמיעת הנער (תיקון מס' 9) תשנ"ח-1998 (תיקון מס' 18) תשנ"ד-2014</p>
<p>פרק שביעי: ביצוע ועונשין</p> <p>27ח. (א) מעסיק לא יעסיק נער אלא אם כן הציג הנער לפניו תעודת זהות שלו או תעודת זהות של הוריו, שבה מופיעים פרטיו.</p> <p>(ב) מעסיק ישמור במקום שבו מתנהל עסקו העתק של תעודת הזהות כאמור בסעיף קטן</p>	<p>(תיקון מס' 6) תשל"ב-1972 הצגת תעודת זהות (תיקון מס' 18) תשנ"ד-2016</p>

(א), בתקופה שבה הנער מועסק אצלו ועד שנה לאחר סיום העסקתו; בתום התקופה האמורה יבער המעסיק את העתק תעודת הזהות.

28. (בוטל).

(תיקון מס' 18)
תשע"ו-2016

28א. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 2(ב1), לא יועסק צעיר או מי שמלאו לו 18 שנה, שחל עליהם לימוד חובה, אלא אם כן נמסרה למעסיק הודעה של מוסד החינוך שבו לומד הצעיר או מי שמלאו לו 18 שנה בדבר שעות הלימודים שלו באותו מוסד; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על מי שמתקיים לגביו האמור בפסקאות (1), (3) או (4) שבסעיף 2(ב).

הודעה בדבר שעות הלימודים (תיקון מס' 14)
תש"ע-2010
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014

(ב) שר התעשייה המסחר והתעסוקה רשאי, בהסכמת שר החינוך, לקבוע הוראות בדבר הודעה כאמור בסעיף קטן (א), לרבות לעניין הגורם במוסד החינוך המוסמך לתתה, פרטיה, צורתה, דרכי מסירתה והחזקתה.

29. (א) סמכויות של מפקח עבודה ביחס לכל מקום שיש לו יסוד להניח שמועסק בו נער, יהיו כסמכויותיו של מפקח לפי סעיף 2 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954.

סמכויות מפקח עבודה (תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014

(ב) אדם הנמצא במקום שאליו בא מפקח עבודה בתוקף סמכויותיו לפי סעיף קטן (א), וכן נער שיש למפקח עבודה יסוד להניח שהוא עובד או רוכל – רשאי מפקח עבודה לחקור אותו אדם, אותו נער ואת הוריו, בכל ענין הנוגע לחוק זה, אך לא יידרש איש ליתן תשובה או עדות העלולות להפילו. מפקח עבודה רשאי לרשום בפרוטוקול את תשובותיו והודעותיו של הנחקר.

(ג) דין פרוטוקול שנרשם בהתאם לסעיף קטן (ב) כדין הודעה שנרשמה בהתאם לסעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), והסעיפים 3 ו-4 לאותה פקודה חלים עליו.

29א. (א) (1) היה ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו, או למפקח עבודה בכיר ששר התעשייה המסחר והתעסוקה הסמיך לעניין זה, יסוד סביר להניח שאדם מבצע או עומד לבצע, במעשה או במחדל, פעולה מפירה, רשאי הוא להגיש לבית הדין האזורי לעבודה בקשה למתן צו המורה לאותו אדם להימנע מהפעולה המפירה או לעשות מעשה למניעתה (בסעיף זה – צו למניעת פעולה מפירה);

צו למניעת פעולה מפירה (תיקון מס' 15)
תשע"ב-2012

(2) הוגש כתב אישום בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי תובע כהגדרתו בסעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, להגיש בקשה למתן צו למניעת פעולה מפירה;

(3) בסעיף זה, "פעולה מפירה" – פעולה בניגוד להוראות לפי סעיפים 2, 2א, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 14, 18(ב), 20, 21, 22, 22א, 23, 24, 27, 28א, 31, 32, 33ד.

(תיקון מס' 18)
תשע"ו-2016

(ב) (1) בית הדין האזורי לעבודה רשאי לתת צו למניעת פעולה מפירה במעמד צד אחד;

(2) ניתן צו במעמד צד אחד, יתקיים הדיון במעמד הצדדים בהקדם האפשרי ולא יאוחר משבעה ימים מיום מתן הצו, ורשאי בית הדין האזורי לעבודה להאריך את תוקפו של הצו למניעת פעולה מפירה, לבטלו או לשנותו, אף אם מי שלגביו ניתן הצו והוזמן כדין, לא התייצב לדיון.

(ג) נוכח בית הדין האזורי לעבודה כי יש בפעולה המפירה או בנסיבות העניין משום סיכון שלומו או בריאותו של נער, רשאי הוא להורות בצו למניעת פעולה מפירה על מתן ערובה לקיום הצו, בסכום ולתקופה שיקבע.

30. (א) תוקם מועצה לענייני נוער עובד (להלן – המועצה) שתיעץ לשר העבודה בכל ענין הנוגע לחוק זה.

מועצה לענייני נוער עובד

(ב) המועצה תהיה מורכבת מבאי כוח הממשלה שיתמנו על ידי שר העבודה, מבאי כוח מרכז לשכות העבודה הכלליות, ומאנשי הציבור שיתמנו על ידי שר העבודה כנציגיהם של עובדים, של נוער עובד, של מעבידים וכן של מוסדות ציבוריים שלדעת שר העבודה הם נוגעים בדבר. נציגי עובדים יתמנו לאחר התיעצות בארגון העובדים הארצי המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים, ונציגי הנוער העובד יתמנו לאחר התיעצות בארגון הארצי המייצג את המספר הגדול ביותר של נוער עובד, ובארגונים אחרים של נוער עובד לפי החלטת שר העבודה, ונציגי מעבידים יתמנו לאחר התיעצות בארגונים ארציים רפרזנטטיביים של מעבידים שלדעת שר העבודה הם נוגעים בדבר.

(ג) מספר חברי המועצה לסוגיהם ייקבע על ידי שר העבודה בהודעה שתפורסם ברשומות ובלבד שמספר נציגי העובדים והנוער העובד גם יחד יהיה כמספר נציגי המעסיקים.

(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014

- (ד) שר העבודה, ובהעדרו מי שנתמנה על ידיו לכך, יהיה יושב ראש המועצה.
 (ה) המועצה תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה, במידה שלא נקבעו בתקנות.
- 30א. המועצה רשאית למנות, מבין חבריה, או שלא מבין חבריה, ועדות, ולאצול להן מסמכיותיה, למעט הסמכות לייעץ לשר בכל ענין הנוגע להתקנת תקנות כאמור בסעיף 42.
31. (א) מעסיק חייב לנהל פנקס שבו יירשמו ביחס לכל נער המועסק על ידיו, הפרטים שייקבעו בתקנות.
 (ב) שר העבודה יקבע, בהודעה שתפורסם ברשומות, את סוגי המעסיקים שעליהם חל סעיף זה, ורשאי הוא לקבוע כאמור שהפנקס יהיה חלק מפנקס אחר שמעסיק חייב לנהלו על פי חוק ששר העבודה ממונה על ביצועו.
32. (א) מעסיק יביא לידיעת נער המועסק על ידיו את הוראות חוק זה.
 (ב) שר העבודה והרווחה רשאי לקבוע דרכים ליידוע נער, על פי הוראות סעיף זה.
33. (א) המעסיק נער באחד מאלה –
 (1) בניגוד להוראות סעיפים 2(א), (ב) ו-ג), 2א או 4 או בניגוד להוראות היתר שניתן מכוחן;
 (2) במקום ששר העבודה והרווחה קבע, בהתאם להוראות סעיף 5, כי עבודה של נער בו עלולה לסכנו;
 (3) בעבודות, בתהליכי ייצור או במקומות עבודה ששר העבודה והרווחה אסר או הגביל העסקת נער בהם, בהתאם להוראות סעיף 6;
 (4) בעבודה, שעל פי הקבוע בתקנות לפי סעיף 7 אין להעסיקו בה בגילו;
 (5) בניגוד להוראות סעיף 14,
 דינו – מאסר שנה או קנס פי אחד וחצי מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין).
- (ב) המעסיק צעיר או מי שמלאו לו 18 שנה שחל עליהם לימוד חובה בניגוד להוראות סעיף 2(ב), דינו – מאסר שנה או קנס פי אחד וחצי מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.
- 33א. המעסיק נער באחד מאלה –
 (1) בניגוד להוראות סעיפים 11 או 12 או בניגוד להוראות היתר שניתן לפי סעיף 11א, שענינן בדיקות רפואיות;
 (2) בניגוד להוראות סעיפים 20, 21, 22, 22א ו-24, או בניגוד להוראות היתר שניתן לפי סעיף 25, שענינן שעות עבודה ומנוחה;
 (3) בניגוד להוראות היתר שניתן לפי חוק זה ושלא לפי סעיפים 2, 2א, או 4, לרבות הוראות בענין קביעת מספר מרבי של שעות עבודה, מנוחה שבועית, הפסקות בעבודה או עבודה בלילה.
 דינו – מאסר שישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.
- 33ב. המעביד את מי שמלאו לו 18 שנים וטרם מלאו לו 21 שנים, בעבודה ששר העבודה והרווחה קבע, לפי סעיף 16, שיש בה סיכון מיוחד לבריאות, בניגוד להוראות פרק שלישי: בדיקות רפואיות, או בניגוד להוראות פרק שישי: חובת יום לימודים, דינו – כדין המעביד נער לפי סעיפים 33 או 33א, לפי הענין.
- 33ג. (א) המעסיק נער באחד מאלה –
 (1) בעבודה שנקבעה לפי סעיף 18, בלי שנוכח שניתנה לנער, קודם לכן, הדרכה

ועדות המועצה
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998

רישום נערים עובדים
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014

חובת יידוע
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014

העסקה מסכנת
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998
(תיקון מס' 14)
תש"ע-2010
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014

(תיקון מס' 14)
תש"ע-2010

(תיקון מס' 14)
תש"ע-2010

העסקה אסורה אחרת
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014

(תיקון מס' 13)
תש"ע-2009

העסקת בוגר
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014

עבירות נוספות
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014

- בבחירת מקצוע, כאמור באותו סעיף ;
- (2) בניגוד להוראות סעיף 23, למעט סעיף קטן (ב) שבו, שענינן נער המבקר בשיעורי ערב ;
- (3) בלי שהציג היתר מיוחד לעבודת לילה בהתאם להוראות סעיף 26(ד) ;
- (4) בניגוד להוראות סעיף 27(א), שענינן נער שחובת לימודים חלה עליו ;
- (5) (נמחקה) ;
- (6) בלי שניהל פנקס בהתאם להוראות לפי סעיף 31 ;
- (7) בלי שהביא לידיעתו של הנער את הוראות חוק זה בהתאם לחובתו לפי סעיף 32 ;
- דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.
- (1א) המעסיק צעיר או מי שמלאו לו 18 שנה שחל עליהם לימוד חובה בלי שנמסרה לו הודעה כאמור בסעיף 28א או שלא החזיק הודעה לפי הוראות סעיף 28(ב), דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.
- (ב) מעסיק שניכה משכר עבודתו של נער, בשל היעדרות לצורך לימודים, בניגוד להוראות סעיפים 23(ב) או 27(ב), דינו – קנס כאמור בסעיף קטן (א).
- (ג) מעסיק שהעסיק צעיר אחרי השעה 23:00 ולא החזיר את הצעיר לביתו בסיום העבודה, בניגוד להוראות סעיף 24א, בתקופת תוקפו של אותו סעיף, דינו – קנס כאמור בסעיף קטן (א).
33. (א) המתווך, ללא היתר, להעסקה של ילד בהופעה או בצילומים כאמור בסעיף 4, או המתווך להעסקת ילד בניגוד להוראות היתר שניתן לו לפי הוראות סעיף 4, דינו – כדין המעסיק ילד בניגוד להוראות אותו סעיף.
- (ב) המזמין הופעה או צילומים כמשמעותם בסעיף 4, שבה אמור לעבוד ילד, חייב להתנות את העסקת הילד בהופעה או בצילומים שהזמין בקבלת היתר לפי הוראות אותו סעיף ; הפר המזמין חובה זו, וילד הועסק ללא היתר, בהופעה או בצילומים שהזמין, דינו – מחצית העונש הקבוע למעסיק ילד בניגוד להוראות סעיף 4.
- (ג) בסעיף זה, "ילד" – מי שטרם מלאו לו 15 שנים.
33. בוצעה עבירה לפי סעיפים 33, 33א, 33ב, 33ג או 33ד, בידי תאגיד, דינו – כפל הקנס הקבוע לאותה עבירה.
33. עבירה לפי סעיפים 33, 33א, 33ב, 33ג, 33ד, ו-38א(ג) היא מסוג העבירות של אחריות קפידה.
33. בית משפט רשאי, בנוסף לכל עונש הקבוע לעבירה לפי חוק זה, שהיא עבירה נמשכת, להטיל על הנידון קנס כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין לכל יום שבו נמשכת העבירה.
33. המפריע למפקח עבודה להשתמש בסמכויותיו לפי חוק זה, דינו – מאסר שנה או קנס פי אחד וחצי מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין.
34. המעסיק נער בידועו שהוא מועסק גם על ידי מעסיק אחר, רואים את מי שהעסיקו אותו יום או אותו שבוע שעות העודפות על שמונה ליום או על ארבעים לשבוע כמעסיקו של הנער בכל השעות, אלא אם לא ידע, ולא יכול היה לדעת, את מספר השעות שבהן כבר הועסק הנער על ידי מעסיק אחר.
35. (בוטל).
36. (בוטל).
37. (א) הורה לנער חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת העסקת הנער בניגוד להוראות סעיף 33 ; המפר חובה זו, דינו – מחצית הקנס הקבוע למעסיק נער בניגוד לאותן הוראות.
- (ב) הועסק נער בניגוד להוראה מהוראות סעיף 33, חזקה היא כי הורה הנער הפר חובתו האמורה בסעיף קטן (א), אלא אם כן הוכיח כי נהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות, ועשה כל

(תיקון מס' 18)
תשע"ו-2016

(תיקון מס' 14)
תש"ע-2010

(תיקון מס' 18)
תשע"ו-2016

פגולות אסורות לגבי
הופעות וצילומים
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014

אחריות תאגיד
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998

אחריות קפידה
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998
(תיקון מס' 10)
תשס"א-2000

עבירה נמשכת
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998

הפרעה למפקח
עבודה
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998

נער המונסק על ידי
מעסיקים שונים
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014
(תיקון מס' 18)
תשע"ו-2016

(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998

(תיקון מס' 1)
תשס"ו-2006

חובת הורים
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014

שניתן כדי למלא את חובתו.

38. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות כאמור בסעיפים 33, 33א, 33ב, 33ג ו-33ד בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר חובתו האמורה, דינו – קנס פי אחד וחצי מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, ופקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

חובת פיקוח
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998

(ב) נעברה עבירה לפי סעיפים 33, 33א, 33ב, 33ג ו-33ד בידי תאגיד, חזקה היא כי נושא משרה הפר חובתו האמורה בסעיף זה, אלא אם כן הוכיח כי נהג ללא מחשבה פלילית וללא רשלנות, ועשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

38א. (א) בסעיף זה –

חובות פיקוח ברשות
ציבורית
(תיקון מס' 10)
תשס"א-2000

"ראש רשות ציבורית" – המנהל הכללי, ובאין מנהל כללי – בעל תפקיד מקביל ברשות הציבורית, ובהעדרם ראש הרשות; ולענין רשות מקומית – ראש הרשות המקומית;

"רשות ציבורית" – גוף מהגופים המפורטים בתוספת, אולם לענין פסקה (9) בתוספת – ראשי שר העבודה והרווחה לפטור בצו חברה כאמור באותה פסקה מהחובות האמורות בסעיף זה, כולן או חלקן.

(ב) ראש רשות ציבורית חייב לעשות את כל אלה, כדי למנוע העסקת נער בניגוד להוראות סעיפים 33 ו-33א על ידי קבלן המבצע עבודה או הנותן שירותים לפי הזמנתה של הרשות הציבורית (בסעיף זה – הקבלן המבצע):

(תיקון מס' 16)
תשנ"ד-2014

(1) למנות מבין עובדי הרשות הציבורית אחראי מטעמו, שתפקידו לדווח לראש הרשות על כל הפרה של הוראה מהוראות סעיפים 33 ו-33א בידי קבלן מבצע (בסעיף זה – אחראי);

(2) לכלול בחוזה בין הרשות הציבורית לבין הקבלן המבצע, סעיף המפרט את הוראות סעיפים 33 ו-33א והקובע כי הפרת הוראות החוק האמורות מהווה גם הפרת החוזה בין הצדדים;

(3) לדווח מיידית לאגף לאכיפת חוקי עבודה במשרד העבודה והרווחה על כל הפרה של הוראה מהוראות סעיפים 33 או 33א, על ידי הקבלן המבצע שהאחראי דיווח לו עליה;

(4) לדרוש מהקבלן המבצע להפסיק לאלתר הפרה של הוראה מהוראות סעיפים 33 או 33א, שהאחראי דיווח לו עליה.

(ג) אלה דינם מחצית הקנס הקבוע בסעיף 33:

(1) ראש רשות ציבורית המפר חובה מהחובות המפורטות בסעיף קטן (ב);

(2) אחראי שאינו מדווח לראש רשות על הפרת הוראה מהוראות סעיפים 33 או 33א בידי קבלן מבצע.

(ד) ראש רשות ציבורית חייב לדווח מיידית לאגף לאכיפת חוקי עבודה במשרד העבודה והרווחה על הפרת הוראה מהוראות סעיפים 33 או 33א, בידי קבלן מבצע, ולדרוש מהקבלן המבצע להפסיק את ההפרה לאלתר, אף אם ההפרה לא דווחה לו בידי האחראי אלא נודעה לו בדרך אחרת; העובר על הוראות סעיף זה, דינו – מחצית הקנס הקבוע בסעיף 33.

ראיות

39. (א) תמצית מהרישום בספר התושבים לפי פקודת מרשם התושבים, תש"ט-1949, בדבר גילו של אדם, או אישור משרד הרישום המעיד שלפי הפקודה האמורה נמסרה הודעה למשרד הרישום שאדם נולד בתאריך פלוני – ישמשו ראיה לגילו של אדם בכל תביעה על פי חוק זה, אלא אם הוכח על פי תעודת לידה שהאדם נולד בתאריך אחר.

(ב) נמצא נער במקום שבו נעשית עבודה או פועלות מכוונות, רואים את הנער כעובד באותו מקום ובאותה שעה, אלא אם הוכח ההיפך.

40. שר העבודה והרווחה רשאי, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לקבוע אגרות שיש לשלמן בעד בקשות להיתרים לפי חוק זה ובעד מתן ההיתרים.

אגרות
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998

40א. העסקת נער בניגוד להוראות חוק זה אינה פוטרת את המעסיק מתשלום שכר העבודה או מכל תשלום אחר, שהנער זכאי לו עבור עבודתו, עקב עבודתו, ולפי כל דין.

תשלום שכר עבודה
(תיקון מס' 9)
תשנ"ח-1998
(תיקון מס' 16)
תשנ"ד-2014

41. לענין חוק זה דין נער המועסק על ידי המדינה כדין נער המועסק על ידי כל מעסיק אחר. המדינה כמעסיק
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014
42. (א) שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו. ביצוע ותקנות
- (ב) שר העבודה לא יתקין תקנות, להוציא תקנות על פי הסעיפים 10, 31 ו-32 אלא לאחר התיעצות עם המועצה לעניני נוער עובד המוקמת על פי סעיף 30.
43. (א) שר העבודה רשאי להעביר לאחר את סמכויותיו לפי הסעיפים 3, 4 ו-25, פרט לסמכות ליתן היתר כללי לפי סעיף 25(א) או (ב). העברת סמכויות
(תיקון מס' 18)
תשע"ו-2016
- (ב) הודעה על העברת סמכויות תפורסם ברשומות.
44. חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951 – לא יחול על העסקת נער. אי-חלות חוק
(תיקון מס' 16)
תשע"ד-2014
45. פקודת העבדותם של ילדים ונערים, 1945, והתקנות שהותקנו על פיה – בטלות. ביטול
46. תקפו של חוק זה הוא בתום ששה חדשים לאחר שנתקבל בכנסת³. תחילת תוקף
- תוספת**
- (סעיף 38א(א))
- (1) משרדי הממשלה, יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם;
- (2) לשכת נשיא המדינה;
- (3) הכנסת;
- (4) משרד מבקר המדינה;
- (5) בתי משפט, בתי דין, לשכות הוצאה לפועל, וכל גוף אחר בעל סמכות שפיטה על פי דין;
- (6) רשות מקומית;
- (7) תאגיד בשליטת רשות מקומית;
- (8) תאגיד שהוקם בחוק;
- (9) חברה ממשלתית וחברה-בת ממשלתית, כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975.
- גולדה מאירסון משה שרת
שרת העבודה ממלא מקום ראש הממשלה
- יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)

גפני

³ החוק נתקבל בכנסת ביום ג' באב תשי"ג (15.7.1953).